

UZASADNIENIE

Wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu 10 maja 2021 r.

Powód Miejskie (...) sp. z o.o. w G. reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika będącego radcą prawnym wniósł w dniu 18 listopada 2020 roku pozew, w którym zażądał zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego (...) sp. z o.o. w G. kwoty 13.474,09 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dat i kwot szczegółowo w pozwie wskazanych oraz kosztów procesu. Uzasadniając swoje żądanie powód wskazał, że na podstawie uchwały nr XXIV/221/20 Rady Miejskiej G. z dnia 26 lutego 2020 roku w sprawie ceny za korzystanie z otwartych lub zamkniętych systemów kanalizacji deszczowej w zakresie odprowadzania wód opadowych lub roztopowych na terenie gminy M. G. został wprowadzony powszechny obowiązek uiszczania opłat z tytułu korzystania z istniejącej kanalizacji deszczowej. Uchwała określa także sposób obliczania opłaty. Powód ustalił, że strona pozwana odprowadza wody opadowe i roztopowe z powierzchni 9.316 m² łącznie. Zgodnie z regulaminem świadczenie usług odbywa się na podstawie umowy jednak pozwany odmówił jej podpisania. Mimo to powód obciążył stronę pozwaną stosowną opłatą za odprowadzanie wód deszczowych i wystawił dwie faktury VAT, których pozwany nie uregulował. W ocenie powoda umowa o jakim mowa regulaminie ma jedynie charakter doprecyzowujący a obowiązek uiszczenia opłaty wynika wprost z aktu prawa miejscowego. (k. 3-10)

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Toruniu w dniu 4 grudnia 2020 roku wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodny z żądaniem pozwu. (k. 40)

Pozwany (...) sp. z o.o. w G. wniósł skutecznie sprzeciw od nakazu zapłaty zaskarżając go w całości. Wniósł też o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na swoją rzecz od powoda kosztów procesu. Uzasadniając swoje stanowisko wskazał, że powód jednostronnie i w oderwaniu od stosunków cywilnoprawnych próbuje nałożyć na pozwanego dodatkowe obowiązki. Ponadto w ocenie pozwanego postawa powoda jest niezgodna z prawem bowiem działa on w oparciu o akt prawa miejscowego, który narusza zasady demokratycznego państwa prawa i szeroko rozumianej zasady zaufania obywateli wobec państwa. Uchwała na jaką powołuje się powód wprowadziła odpłatność za nowego rodzaju usługi bez faktycznej możliwości zwolnienia się z opłat przez samodzielne zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych. Powód swoim roszczeniem narusza regulamin korzystania z otwartych lub zamkniętych systemów kanalizacji deszczowej w zakresie odprowadzania wód opadowych lub roztopowych na terenie gminy-miasta G. i bez żadnej umowy dochodzi swoich rzekomych roszczeń. Pozwany nigdy nie złożył oświadczenia woli aprobującego chęć skorzystania z usługi. (k. 47-52)

W odpowiedzi na sprzeciw powód potrzymał swoje dotychczasowe stanowisko, nadto wskazał, że roszczenie powoda nie opiera się na stosunku prawnym, lecz na stosunku faktycznym polegającym na korzystaniu przez pozwanego z systemu kanalizacji deszczowej. Jeśli pozwany nie wyrażał woli korzystania z systemu powinien był nie odprowadzać doń wody opadowej. Nie bez znaczenia jest także fakt, że przebieg systemu kanalizacji deszczowej uniemożliwia odłączenie od tej instalacji wyłącznie strony pozwanej. Ponadto pozwany nie powinien obciążać powoda treścią uchwalaną przez Radę Miejską, powód bowiem musi się do niej zastosować, nie mając żadnego wpływu na kształt stanowionego prawa miejscowego. (k. 77-84)

Sąd ustalił, co następuje:

Powód Miejskie (...) sp. z o.o. w G. prowadzi działalność gospodarczą, której przedmiotem przeważającej działalności jest odprowadzanie i oczyszczanie ścieków.

Pozwany (...) sp. z o.o. w G. prowadzi działalność gospodarczą, której przedmiotem są między innymi wykonywanie instalacji elektrycznych.

(dowód: wydruk KRS – k. 25-26, 14-16)

W dniu 3 marca 2020 roku Rada Miejska G. ogłosiła uchwałę nr XXIV/221/20 w sprawie ceny za korzystanie z otwartych lub zamkniętych systemów kanalizacji deszczowej w zakresie odprowadzenia wód opadowych lub roztopowych.

Rada Miejska w G. tą uchwałą ustaliła cenę za korzystanie z otwartych lub zamkniętych systemów kanalizacji deszczowej będącej we władaniu Miejskich (...) sp. z o.o. w G. w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych:

- w wysokości 0,59 zł/m² netto rocznie (powiększona o podatek VAT) dla powierzchni zajętych pod drogi publiczne oraz

- w wysokości 2,93 zł/m² netto rocznie (powiększona o podatek VAT) dla powierzchni przeznaczonych na cele związane z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Zgodnie z § 4 uchwały zasady korzystania z usług publicznych świadczonych przez Miejskie (...) sp. z o.o. określa Regulamin korzystania z otwartych lub zamkniętych systemów kanalizacji deszczowej w zakresie odprowadzenia wód opadowych lub roztopowych.

Zgodnie z uchwałą opłacie nie podlegały powierzchnie, z których wody opadowe lub roztopowe są zagospodarowane na terenie nieruchomości i nie są wprowadzane do otwartych lub zamkniętych systemów kanalizacji deszczowej.

Uchwała weszła w życie po 14 dniach od jej ogłoszenia (tj. 17 marca 2020 r.).

(dowód: uchwała nr XXIV/221/20 Rady Miejskiej G. z dnia 26 lutego 2020 r. – k. 17-18)

Zgodnie z § 8 Regulaminu korzystania z otwartych lub zamkniętych systemów kanalizacji deszczowej w zakresie odprowadzenia wód opadowych lub roztopowych odprowadzanie wód opadowych lub roztopowych odbywa się na podstawie umowy o korzystanie z otwartych lub zamkniętych systemów kanalizacji deszczowej w zakresie odprowadzania wód opadowych lub roztopowych do systemu kanalizacji deszczowej, zawartej pomiędzy Dostawcą Usług a Odbiorcą Usług.

(dowód: Regulamin korzystania z otwartych lub zamkniętych systemów kanalizacji deszczowej w zakresie odprowadzenia wód opadowych lub roztopowych odprowadzanie wód opadowych lub roztopowych – k.19-24.)

W dniu 22 maja 2020 roku pozwany złożył oświadczenie, w którym podał miejsce położenia swoich nieruchomości (ul. (...) i Droga (...) w G.), a także informację w sprawie odprowadzania wód opadowych lub roztopowych do otwartych lub zamkniętych systemów kanalizacji deszczowej z powierzchni uszczelnionych:

- powierzchnia dachów, w tym balkonów, tarasów z której odprowadzane są wody opadowe lub roztopowe (w rzucie poziomym) – 4.546 m²,

- pozostała powierzchnia o trwałej nawierzchni, z której odprowadzane są wody opadowe i roztopowe – 1.470 m².

(dowód: oświadczenie pozwanego – k. 27-28)

Powód zweryfikował oświadczenie pozwanego w zakresie powierzchni z której odprowadzane są wody opadowe lub roztopowe na podstawie działek będących własnością pozwanego (76/16, 76/22, 76/23, 76/24 oraz działka nr (...)) ustalając że łączną powierzchnia wynosi ok. 9.316 m².

(okoliczności niezaprzeczone, nadto dowód: weryfikacja powoda – k. 29)

Powód wystąpił do pozwanego z propozycją zawarcia umowy o korzystanie z otwartych lub zamkniętych systemów kanalizacji deszczowej w zakresie odprowadzania wód opadowych lub roztopowych do systemu kanalizacji deszczowej. Pozwany odmówił.

(okoliczności bezsporne, nadto dowody: pismo pozwanego z dnia 15 lipca 2020 roku – k. 55-57, pismo z dnia 28 lipca 2020 roku – k. 59-61, pismo pozwanego z dnia 27 sierpnia 2020 r. – k. 62-63, pismo pozwanego z dnia 23 września 2020 r. – k. 65-66)

Powód w związku z korzystaniem przez pozwanego z systemu kanalizacji wystawił mu następujące faktury VAT:

1) w dniu 28 lipca 2020 roku nr (...) / 23/07/2020 na kwotę 11.017,12 zł brutto z terminem płatności do dnia 17 sierpnia 2020 r. (za okres od 17 marca 2020 r. do 31 lipca 2020 r.)

2) w dniu 1 września 2020 r. nr (...) na kwotę 2.456,97 zł brutto z terminem płatności do dnia 25 września 2020 r. (za okres od 1 sierpnia do 31 sierpnia 2020 r.).

(dowód: faktury VAT – k. 30-31)

W związku z brakiem zapłaty powód pismem datowanym na dzień 16 września 2020 r. wezwał go do zapłaty kwoty wynikającej z faktury nr (...), które zostało doręczone pozwanemu w dniu 21 września 2020 r.

(dowody: wezwanie do zapłaty – k. 32-33, kserokopia książki nadawczej powoda – k. 34, wydruk ze strony internetowej Poczty Polskiej „śledzenie przesyłek” – k. 35-36)

Pozwany wniósł skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w B. na uchwałę Rady Miejskiej w G. nr XXIV/221/20, którą ten sąd oddalił.

(okoliczności niezaprzeczone)

Powód nie miał możliwości odłączenia działek pozwanego od systemu kanalizacji, z uwagi na charakter przyłącza. Groziłoby to zalaniem działek sąsiednich oraz roszczeń odszkodowawczych wobec powoda, a także odcięciem od infrastruktury także innych działek. Nadto brak własnej infrastruktury po stronie pozwanej i tak powodowałaby odprowadzenie wód do systemu kanalizacji powoda. Pozwany miał natomiast możliwość zagospodarować wody opadowe na własnym terenie poprzez np. założenie zbiornika. Procedura wymaga powiadomienia o tym powoda w celu kontroli. Pozwany nie podjął jednak działań w tym zakresie i wody opadowe z jego nieruchomości odprowadzane są do systemu powoda.

(dowody: zeznania świadka M. P. złożone na rozprawie w dniu 20 kwietnia 2021 r. 00:13:36-00:25:11 – k. 111v.-112, zeznania świadka B. B. złożone na rozprawie w dniu 20 kwietnia 2021 r. 00:28:46-00:34:39 – k. 112, zeznania powoda w osobie T. P. złożone na rozprawie w dniu 20 kwietnia 2021 r. 00:41:55-00:47:45 – k. 112v., obrys działek – k. 85-86, kserokopia fotografii – k. 87-88., korespondencja mailowa – k. 89)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgodnych oświadczeń stron a także na podstawie art. 230 k.p.c. Ponadto w oparciu o dokumenty przedłożone przez strony, które zostały uznane za wiarygodne, bowiem nie budziły one wątpliwości Sądu, a strona przeciwna nie kwestionowała ich prawdziwości.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się także na zeznaniach świadków M. P., B. B. i zeznaniach powoda- prezesa spółki T. P.. Zeznania wszystkich świadków Sąd uznał za wiarygodne, bowiem były wzajemnie niesprzeczne i zgodne z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Sąd pominął dowód z przesłuchania pozwanego, wobec nie stawienia się przedstawicieli pozwanej spółki na rozprawie.

Sąd nie przeprowadził dowodu z zeznań świadka W. B., z uwagi na to, że powód cofnął ten wniosek dowodowy.

W niniejszej sprawie poza sporem pozostawała okoliczność korzystania z systemu kanalizacji należącego do powodowej spółki przez pozwanego, który odprowadza deszczówkę i wodę roztopową do cieków wodnych na terenie miasta i gminy, a także powierzchni, z której odprowadzane były wody opadowe lub roztopowe. Strona pozwana kwestionowała zasadność ponoszenia jakichkolwiek opłat, bowiem twierdziła, że nie posiadała z powodem umowy, więc nie jest do niczego zobowiązana. Ponadto w ocenie pozwanego uchwała na jaką powołuje się powód narusza zasady demokratycznego państwa prawa i szeroko rozumianej zasady zaufania obywateli.

Przechodząc do właściwych rozważań prawnych, zaznaczyć trzeba, że kwestią zasadniczą w niniejszej sprawie jest to, że uchwałą Rady Miejskiej G. nr XXIV/221/20 wydanej w sprawie ceny za korzystanie z otwartych lub zamkniętych systemów kanalizacji deszczowej w zakresie odprowadzenia wód opadowych lub roztopowych, ustalono cenę za korzystanie z otwartych lub zamkniętych systemów kanalizacji deszczowej będącej we władaniu Miejskich (...) sp. z o.o. w G. w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych w wysokości 0,59 zł/m² netto rocznie (powiększona o podatek VAT) dla powierzchni zajętych pod drogi publiczne oraz 2,93 zł/m² netto rocznie (powiększona o podatek VAT) dla powierzchni przeznaczonych na cele związane z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Akt ten jest tzw. aktem prawa miejscowego który charakteryzuje się powszechną mocą obowiązywania w ograniczonym zakresie terytorialnym. Wynika to z właściwości miejscowej działania samorządowych organów administracji publicznej. Tym samym mogą obowiązywać na terenie gmin, powiatów, województwa bądź ewentualnie związków tych jednostek, jeśli takowe zostały powołane do istnienia. Słusznie wskazuje Sąd Okręgowy w Białymstoku w wyroku w sprawie o sygn. VII Ga 510/20, że w polskiej doktrynie przyjmuje się też, że ceny ustalone (wprost albo przez wskazanie sposobu ustalenia) w uchwałach, wiążą zarówno podmioty świadczące usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej, jak i usługobiorców, a zatem mają charakter powszechnie obowiązujący. Ponadto akty prawa miejscowego wydawane są na podstawie i w granicach przyznanej ustawowej normy kompetencyjnej (w niniejszej sprawie na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej oraz art. 7 ust. 1 pkt 3, art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym).

Samorząd terytorialny w wykonywaniu swoich zadań własnych i zleconych ma znaczny zakres swobody co do sposobu realizacji zadań i wydatkowania środków finansowych, między innymi zróżnicowania poziomu odpłatności za świadczone usługi publiczne, stopnia dotowania działalności podmiotów podsektora samorządowego, form organizacyjno-prawnych podmiotu wykonującego zadanie: jednostka budżetowa, zakład budżetowy, spółka kapitałowa, spółka akcyjna, oraz poziomu i kierunków inwestowania. Dzięki temu może wykonywać zadania dobrze i skutecznie, zgodnie z zasadą celowości, efektywności i gospodarności.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 679) jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego postanawiają o wyborze sposobu prowadzenia i form gospodarki komunalnej oraz wysokości cen i opłat albo o sposobie ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego. Pierwszym uprawnieniem przyznanym organom stanowiącym jednostek samorządu terytorialnego jest wybór sposobu prowadzenia i form gospodarki komunalnej. Organ musi przesądzić, czy dane zadanie z zakresu gospodarki komunalnej będzie realizowane samodzielnie przez jednostkę samorządu terytorialnego, czy zostanie powierzone podmiotowi, o którym mowa w art. 3. W niniejszej sprawie gmina przekazała prowadzenie gospodarki komunalnej w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych powodowej spółce.

Kolejne uprawnienia organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego zostały wskazane w art. 4 ust. 1 pkt 2. Zgodnie z tym przepisem można wyodrębnić dwa uprawnienia: do określania wysokości cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz do określenia sposobu ustalenia wysokości cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej

oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. Przepis art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z 1996 r. o gospodarce komunalnej dotyczy opłat, które mają charakter wynagrodzenia (ceny) za usługę świadczoną przez gminę czy za korzystanie z urządzeń, obiektów itp. będących własnością gminy, a więc dotyczy opłaty za zaangażowanie środków publicznych (środków gminnych) w dane urządzenie bądź usługę (patrz: wyrok WSA w Lublinie z 4.11.2010 r., (...) SA/Lu 491/10). Ustawodawca w art. 4 ust. 1 pkt 2 określił, że ceny i opłaty mogą być ustalane za: usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. Pojęcie usług komunalnych o charakterze użyteczności publicznej należy interpretować zgodnie z treścią art. 1 jako te zadania własne jednostek samorządu terytorialnego, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych. Tylko w zakresie tego rodzaju usług organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego będzie uprawniony do ustalania cen lub opłat za te usługi.

Wspomniana wcześniej uchwała stanowiła więc realizację uprawnień gminy w zakresie gospodarki komunalnej, a spółka powodowa tą uchwałą ze względu na jej powszechny charakter była związana. Uchwała ta, co prawda została zaskarżona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w B., jednakże sąd postanowił ją oddalić. Została ona wydana zgodnie z upoważnieniem ustawowym na podstawie obowiązujących przepisów prawa. W obecnym stanie należy uznać, że uchwała ta w okresie jej obowiązywania ma pełen skutek prawny, a podmioty nią objęte winny się do niej zastosować.

Roszczenie powoda zostało oparte na ogólnej regule zawartej w art. 405 k.c., stanowiącej, że kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. W przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z *lex specialis* art. 405 k.c., tj. nienależnym świadczeniem określonym w art. 410 § 2 k.c., albowiem powód powołuje się na wzbogacenie pozwanego, którego przyczyną było świadczenie przez powoda na rzecz pozwanego. Zgodnie z art. 410 § 2 k.c. świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia. Na podstawie art. 410 § 1 k.c. do świadczenia nienależnego stosuje się przepisy art. 405-409 k.c., jako że jest ono szczególnym rodzajem bezpodstawnego wzbogacenia. Spełnienie świadczenia przez zubożalego staje się w tej sytuacji źródłem powstania bezpodstawnego wzbogacenia.

Tradycyjnie przyjmuje się, że zobowiązanie z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia powstaje w razie spełnienia następujących przesłanek: wzbogacenia, zubożenia, związku między wzbogaceniem i zubożeniem oraz braku podstawy prawnej wzbogacenia (por. Gudowski Jacek (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania. Część ogólna, wyd. II, wydanie elektroniczne LEX oraz cytowana tam doktryna i orzecznictwo: A. Ohanowicz (w:) System..., t. 3, cz. 1, red. Z. Radwański, s. 478; E. Łętowska, *Bezpodstawne...*, s. 63, 65; K. Mularski (w:) Kodeks..., t. 1, red. M. Gutowski, 2016, komentarz do art. 405, nb 6; w orzecznictwie np. wyrok SN z dnia 26 stycznia 2000 r., III CKN 542/98, LEX nr 52734; wyrok SN z dnia 13 czerwca 2001 r., II CKN 507/00, OSP 2002, z. 1, poz. 3, z glosą M. Nazara oraz glosą M. Pyziak-Szafnickiej, OSP 2002, z. 11, poz. 140; wyrok SN z dnia 19 lutego 2002 r., IV CKN 786/00, LEX nr 54363; wyrok SN z dnia 22 września 2005 r., IV CK 91/05, LEX nr 187116; wyrok SN z dnia 2 sierpnia 2007 r., V CSK 152/07, LEX nr 465613; wyrok SN z dnia 18 listopada 2009 r., II CSK 242/09, OSNC-ZD 2010, nr C, poz. 74; wyrok SN z dnia 24 listopada 2009 r., V CSK 71/09, IC 2011, nr 5, s. 34 i 41; wyrok SN z dnia 16 stycznia 2014 r., IV CSK 203/13, LEX nr 1436007; wyrok SN z dnia 21 maja 2014 r., II CSK 52/14, Glosa 2015, nr 3, s. 41, z glosą P. Księżaka; wyrok SN z dnia 10 października 2014 r., III CSK 266/13, OSNC-ZD 2016, nr A, poz. 5; wyrok SN z dnia 6 listopada 2015 r., II CSK 870/14, LEX nr 1929081; wyrok SN z dnia 21 kwietnia 2016 r., III CSK 245/15, LEX nr 2077542, z omówieniem M. Bączyka, *Przegląd orzecznictwa*, M.Pr.Bank. 2017, nr 2, s. 48). W nowszej doktrynie można jednak również spotkać stanowisko eliminujące zubożenie (i związek między zubożeniem a wzbogaceniem) jako konieczną przesłankę roszczenia z art. 405 i n. (P. Księżak (w:) *Kodeks cywilny...*, t. 3A, red. K. Osajda, 2017, kom. do art. 405, pkt 66 i n.).

Zgoda istnieje co do tego, że podstawową przesłanką powstania zobowiązania z bezpodstawnego wzbogacenia jest uzyskanie korzyści majątkowej. Pojęcie uzyskania korzyści majątkowej – określane również przez ustawodawcę

mianem „wzbogacenia” (por. tytuł V, art. 409) – jest rozumiane szeroko. Musi jednak chodzić o korzyść, która ma charakter majątkowy (patrz: Gudowski Jacek (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania. Część ogólna, wyd. II, wydanie elektroniczne LEX). Trafnie przyjmuje się w doktrynie i orzecznictwie, iż wzbogacenie może polegać na zwiększeniu aktywów (np. nabycie prawa majątkowego: własności lub wierzytelności, umocnienie lub rozszerzenie istniejącego prawa, wzrost wartości rzeczy, zaoszczędzonym wydatku – pod warunkiem, że wydatek był obiektywnie potrzebny).

W niniejszym stanie faktycznym niewątpliwie doszło do świadczenia usługi bez umowy. Pozwany nie kwestionował bowiem, że korzystał z systemu kanalizacji powoda, nie próbował także wykazywać by powierzchnia odprowadzania wód opadowych była inna niż wskazana przez powodową spółkę. Nie powoływał się także na fakt rzeczywistego zrezygnowania przez niego z usług świadczonych przez powoda. Warto zwrócić przy tym uwagę, że powód dawał pozwanemu wybór i możliwość zaniechania odprowadzania wód opadowych do miejskiej kanalizacji deszczowej. Wskazywał na inne możliwe rozwiązania, które by umożliwiły odprowadzenie wód opadowych z terenu pozwanej do własnych zbiorników wodnych. Pozwany jednakże z powyższych rozwiązań nie skorzystał i w dalszym ciągu korzystał z usługi świadczonej przez powoda, co więcej zgodnie z twierdzeniami strony powodowej nadal z nich korzysta. Pozwany sugerował w trakcie niniejszego postępowania, że *vacatio legis* uchwały nie dawało możliwości pozwanemu do faktycznego zrezygnowania z usług, jednak w ocenie Sadu, argumentacja ta jest nieprzekonująca. Zdumienie budzi bowiem fakt, że po roku od podjęcia przedmiotowej uchwały pozwany w dalszym ciągu nie uniezależnił się od infrastruktury powoda i nic nie wskazuje na to by podejmował jakiegokolwiek próby celem wytworzenia własnego systemu odprowadzania wód deszczowych. Powyższe powoduje, że w ocenie Sadu, przedstawiona w sprzeciwie od nakazu zapłaty argumentacja jest wyłącznie podnoszona dla strategii procesowej. Pozwany w dalszym ciągu jest odbiorcą usług i czyni to jednocześnie bez umowy, której zawarcia sam sukcesywnie odmawiał. Warto też zwrócić uwagę, na to że ze względu na umiejscowienie działek pozwanej spółki niemożliwym było odłączenie jej od sieci kanalizacji odprowadzających wody deszczowe. Grozić to mogło zalaniem działek sąsiednich a przy tym narażeniem się powodowej spółki na roszczenia odszkodowawcze, a także wiązałoby się z odłączeniem innych podmiotów uiszczających opłaty za odprowadzanie wód opadowych z systemu. Powyższe sprawia, że to na pozwanym, w ocenie Sadu ciążył obowiązek uniezależnienia się od systemu kanalizacji należącego do powodowej spółki, skoro uważał świadczone usługi za zbędne. Jak wcześniej wskazano, działań takich jednak nie podjął.

Niewątpliwie świadczenie usług na rzecz pozwanego bez umowy stanowiło zubożenie po jego stronie, bowiem ten nie otrzymywał z tego tytułu należnego wynagrodzenia określonego przepisami prawa miejscowego, a bezsprzecznie wynagrodzenie takie służy do utrzymania infrastruktury, wynagradzania zatrudnionych pracowników, konserwacji i innych wydatków. Rozchody te w sposób dorozumiany i zgodny z doświadczeniem życiowym, w ocenie Sądu, nie podlegają kontrowersjom. Niewątpliwie też fakt korzystania z odprowadzania wód deszczowych stanowiło przysporzenie pozwanego, ten bowiem nie musiał angażować własnych środków celem zagospodarowania wód opadowych, a taka konieczność niepodważalnie pojawiła się w okresie bezumownego korzystania z usług. Występowanie deszczów w klimacie środkowoeuropejskim w okresie wiosennym i letnim jest rzeczą nieuchronną. W sposób oczywisty także zubożenie oraz bezpodstawne wzbogacenie są ze sobą ściśle sprzężone. W tych okolicznościach należy uznać że wszystkie przesłanki do zastosowania normy art. 410 k.c. w zw. z art. 405 k.c. zostały spełnione.

Nie ma także znaczenia dla sprawy fakt, że powód nie miał zawartej umowy w przedmiotowym zakresie z pozwanym, bowiem roszczenie którego dochodzi oparte jest na bezpodstawnym wzbogaceniu, którego jedną z konstytutywnych przesłanek jest właśnie brak podstawy prawnej. Prawdą jest oczywiście, że regulamin korzystania z otwartych lub zamkniętych systemów kanalizacji deszczowej w zakresie odprowadzania wód opadowych lub roztopowych na terenie gminy – miasta G. stanowi, że odprowadzanie wód opadowych i roztopowych odbywa się na podstawie umowy o korzystanie z otwartych lub zamkniętych systemów kanalizacji deszczowej w zakresie odprowadzania wód opadowych lub roztopowych do systemu kanalizacji deszczowej zawartej pomiędzy dostawcą usług a odbiorcą usług. W okolicznościach tej sprawy, jednak jak już wcześniej wskazano powód nie mógł odłączyć pozwanej spółki od systemu odprowadzania bowiem to wiązałoby się z niepowetowanymi stratami a także pozbawieniem innych podmiotów dostawy usług. Co więcej, jak wynika z zeznań świadka B. B., samo odłączenie od sieci i tak skutkowałoby

odprowadzaniem wód do infrastruktury powoda. Jeśli pozwany nie wyrażał woli korzystania z sieci, winien był podjąć starania celem odprowadzania wód opadowych w inny sposób, co należało zgłosić powodowej spółce. W niniejszej sprawie z taką sytuacją jednakże nie mamy do czynienia, mimo braku zgody na świadczenie usług, pozwana spółka w dalszym ciągu z nich korzystała. Stanowi to w ocenie sądu pewną niekonsekwencję pozwanego, co nie może zasługiwać na aprobatę. Wskazać też należy, że ewentualna umowa zawierana między dostawcą i odbiorcą usługi oprócz zobowiązania uiszczenia stosownych opłat przez odbiorcę zawierać mogła szereg innych postanowień zabezpieczających interes zarówno odbiorcy jak i dostawcy usługi, była więc konieczna dla uregulowania stosunku stron. Odmowa jej zawarcia winna wiązać się także z poczynieniem odpowiednich kroków faktycznych zmierzających do stworzenia takich warunków, które umożliwiłyby pozwanemu uniezależnienie się od systemu kanalizacji powodowej spółki. Fakt, że strony nie łączyła żadna umowa w tym zakresie, nie zmienia tego, że pozwana korzystała z usług powoda, co jest istotą niniejszej sprawy.

Powód dochodził należności za okres po wejściu w życie przedmiotowej uchwały. Mając powyższe na uwadze a także to że pozwany nie kwestionował ani faktu korzystania z systemu kanalizacji ani wysokości należnej powodowi ryczałtowej opłaty ustalonej uchwałą Rady Miejskiej G., należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 13.747,09 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 11.017,12 zł od dnia 18 sierpnia 2020 roku i od kwoty 2.456,97 zł od dnia 26 września 2020 roku.

O odsetkach Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 481 k.c. z racji opóźnienia pozwanego w spełnieniu świadczenia - od dnia wymagalności zobowiązania. Pozwany nie sprzeciwiał się terminom wymagalności roszczenia, Sąd też nie znalazł podstaw by nie uwzględnić żądania w tym zakresie.

O kosztach procesu orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., regulującego zasadę odpowiedzialności za wynik procesu w zw. z § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 265). Pozwany przegrał proces w całości a zatem obowiązana jest do poniesienia zaistniałych w jego toku kosztów, na które złożyły się: opłata od pozwu - 750 zł i koszty pełnomocnika - 3 600 zł wraz z opłatą skarbową - 17 zł. Strona powodowa w toku postępowania uiściła zaliczki na poczet wydatków związanych ze stawiennictwem świadków. Pozostałe niewykorzystane części zaliczki podlegają zwrotowi na podstawie art. 84 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować w kontrolce uzasadnień- projekt przygotowany przez Asystenta,
2. Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda i pełnomocnikowi pozwanego
3. Akta z wpływem lub po upływie 20 dni od doręczenia wraz z z.p.o.

T., 31 maja 2021 r.

Sędzia Anna Czerwińska